

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Številka: 0650-00/12-4
Ljubljana, 12. 3. 2013

Z a p i s n i k

**4. seje Državnega sveta Republike Slovenije,
ki je bila v sredo, 27. 2. 2013**

Predsednik je pričel 4. sejo Državnega sveta Republike Slovenije, ki jo je sklical na podlagi 53. člena Zakona o Državnem svetu in prvega odstavka 30. člena Poslovnika Državnega sveta Republike Slovenije.

Seja se je začela ob 13. in zaključila ob 16.33 uri.

Opravičili so se:

- Oskar Komac
- Dušan Strnad
- Igor Antauer
- Alojz Kovšca
- Boris Popovič
- mag. Marija Lah.

Ostali odsotni:

- Cvetko Zupančič.

Na sejo so bili vabljeni:

- mag. Milan Martin Cvikl, član Evropskega računskega sodišča (k 3. točki dnevnega reda),
- Franc Bogovič, minister za kmetijstvo in okolje (k 4. točki dnevnega reda),
- Zvone Černač, minister za pravosodje in javno upravo (k 5. točki dnevnega reda),
- mag. Andrej Vizjak, minister za delo, družino in socialne zadeve (k 6. točki dnevnega reda),
- Inšpektorat Republike Slovenije za delo (k 6. točki dnevnega reda),
- dr. Vinko Gorenak, minister za notranje zadeve (k 7. točki dnevnega reda),
- mag. Stanko Baluh, vodja Službe za narodnosti (k 7. točki dnevnega reda),
- Svet romskih skupnosti Republike Slovenije (k 7. točki dnevnega reda).

Seje so se udeležili:

- mag. Milan Martin Cvikl, član Evropskega računskega sodišča (k 3. točki dnevnega reda),
- Bojan Vertuš, asistent gospoda mag. Milana Martina Cvikla (k 3. točki dnevnega reda),

- dr. Martina Bavec, generalna direktorica Direktorata za kmetijstvo, Ministrstvo za kmetijstvo in okolje (k 4. točki dnevnega reda),
- Alenka Rotter, podsekretarka, Ministrstvo za kmetijstvo in okolje (k 4. točki dnevnega reda),
- Andreja Lang, vodja Sektorja za kaznovalno zakonodajo in človekove pravice, Ministrstvo za pravosodje in javno upravo (k 5. točki dnevnega reda),
- Franc Rančigaj, glavni inšpektor Inšpektorata Republike Slovenije za delo, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve (k 6. točki dnevnega reda),
- Patricia Čular, državna sekretarka, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve (k 6. točki dnevnega reda),
- mag. Robert Marolt, državni sekretar, Ministrstvo za notranje zadeve (k 7. točki dnevnega reda),
- Tjaša Herman, višja svetovalka, Ministrstvo za notranje zadeve (k 7. točki dnevnega reda),
- Maja Hamlič, višja svetovalka, Ministrstvo za notranje zadeve (k 7. točki dnevnega reda),
- Damijan Jagodic, višji svetovalec, Ministrstvo za zdravje (k 7. točki dnevnega reda).

* * *

O sklicu seje je predsednik obvestil predsednika Vlade Republike Slovenije Janeza Janšo in podpredsednika Državnega zbora gospoda Jakoba Presečnika.

* * *

S sklicem 20. 2. 2013 so državne svetnice in svetniki prejeli predlog dnevnega reda, ki je bil naslednji:

1. Odobritev zapisnika 2. seje Državnega sveta Republike Slovenije
2. Odobritev zapisnika 3. seje Državnega sveta Republike Slovenije
3. Pobude in vprašanja državnih svetnic in svetnikov
4. Letno poročilo Evropskega računskega sodišča za leto 2011
5. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona dedovanju kmetijskih gospodarstev (ZDKG-A) – skrajšani postopek, EPA 992-VI
6. Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku (ZKP-L) – prva obravnava, EPA 936-VI
7. Poročilo Inšpektorata Republike Slovenije za delo za leto 2011, EPA 801-VI
8. Drugo poročilo o položaju romske skupnosti v Sloveniji, EPA 787-VI
9. Predlog razširitve parlamentarne preiskave o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu
9. Predlog sklepa o spremembah in dopolnitvah Sklepa o nalogah komisij Državnega sveta Republike Slovenije

Ker predsednik ni prejel nobenega predloga za razširitev oz. umik, je na glasovanje dal naslednji

DNEVNI RED:

1. Odobritev zapisnika 2. seje Državnega sveta Republike Slovenije
2. Odobritev zapisnika 3. seje Državnega sveta Republike Slovenije
3. Pobude in vprašanja državnih svetnic in svetnikov
4. Letno poročilo Evropskega računskega sodišča za leto 2011
4. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona dedovanju kmetijskih gospodarstev (ZDKG-A) – skrajšani postopek, EPA 992-VI

5. Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku (ZKP-L) – prva obravnava, EPA 936-VI
6. Poročilo Inšpektorata Republike Slovenije za delo za leto 2011, EPA 801-VI
7. Drugo poročilo o položaju romske skupnosti v Sloveniji, EPA 787-VI
8. Predlog razširitve parlamentarne preiskave o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu
9. Predlog sklepa o spremembah in dopolnitvah Sklepa o nalogah komisij Državnega sveta Republike Slovenije

Predlagan dnevni red je bil sprejet (26 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 29 jih je glasovalo za, nihče ni bil proti).

1. točka dnevnega reda

- Odobritev zapisnika 2. seje Državnega sveta

Osnutek zapisnika 2. seje Državnega sveta so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem 20. 2. 2013.

O osnutku zapisnika 2. seje je Državni svet prvotno odločal že na 3. redni seji Državnega sveta 23. 1. 2013, ga tudi potrdil, a je nato na podlagi razprave o zapisu v zvezi s 3. točko dnevnega reda 2. seje Državnega sveta sprejel sklep o razveljavitvi njegove potrditve.

Na podlagi navedenega so torej ponovno odločali o osnutku zapisnika 2. seje Državnega sveta, katerega vsebina pa je ustrezno spremenjena.

V besedilo osnutka zapisnika 2. seje je bil tako vnesen popravek na 3. strani, in sicer je bil na koncu prvega odstavka pod 3. točko dnevnega reda črtan stavek »Poročila interesnih skupin so prejeli na klop.«, saj Stališča Interesne skupine delodajalcev k 3. točki dnevnega reda takrat dejansko na klop niso državne svetnice in svetniki prejeli in posledično o njem niso odločali.

Omenjena napaka je bila popravljena v okviru 9. točke dnevnega reda, ko so državne svetnice in svetniki odločali o Sklepu o spremembah in dopolnitvah Sklepa o nalogah komisij Državnega sveta.

Zapisnik 2. seje je bil sprejet (27 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 26 jih je glasovalo za, nihče ni bil proti).

- Odobritev zapisnika 3. seje Državnega sveta

Osnutek zapisnika 3. seje Državnega sveta so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti 20.2.2013.

Ker predsednik ni prejel pisnih pripomb na osnutek zapisnika, je predlagal, da se o njem glasuje.

Zapisnik 3. seje je bil sprejet (26 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 26 jih je glasovalo za, nihče ni bil proti).

2. točka dnevnega reda:

- **Pobude in vprašanja državne svetnice in svetnikov**

Po elektronski pošti 22. 2. 2013 in na klop so državne svetnice in svetniki prejeli vprašanja državnega svetnika mag. Petra Požuna glede širitve programa obravnave otrok in mladostnikov z avtizmom na podlagi podelitve nove koncesije. Predlog sklepa Državnega sveta so prav tako prejeli po elektronski pošti 22. 2. 2013 in na klop.

Predsednik je predlagal, da Državni svet sprejme naslednji s k l e p:

Državni svet Republike Slovenije je na 4. seji 27. 2. 2013, v skladu z 98. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10), obravnaval vprašanja državnega svetnika mag. Petra Požuna glede širitve programa obravnave otrok in mladostnikov z avtizmom na podlagi podelitve nove koncesije in na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - UPB1 in 95/09-odl. US) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet podpira vprašanja državnega svetnika mag. Petra Požuna in predlaga Ministrstvu za zdravje, da vprašanja preuči in na njih odgovori.

Vprašanja državnega svetnika mag. Petra Požuna se glasijo:

1. Ali namerava Ministrstvo za zdravje podeliti koncesijo za izvajanje programa obravnave otrok in mladostnikov z avtizmom?
2. Kako Ministrstvo za zdravje komentira mnenje Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, da obstajajo podlage za to, da bi morebitni novi koncesionar za program obravnave otrok in mladostnikov z avtizmom lahko pridobil program, s tem pa najbrž tudi del sredstev, namenjenih širitvi programov specialistične ambulantne dejavnosti v letu 2013?
3. V kateri fazi se nahaja priprava sprememb predpisov, ki urejajo področje koncesij, glede na to, da je Ministrstvo za zdravje njihove čimprejšnje spremembe napovedalo že aprila 2012?

Obrazložitev:

Ob velikih prizadevanjih javnih zdravstvenih zavodov, je vlada v Splošnem dogovoru za zdravstvo za leto 2013 določila, da nameni milijon evrov za širitev programov v okviru specialistične ambulantne dejavnosti za celotno Slovenijo. Na področju celostne obravnave otrok in mladostnikov z avtizmom se trenutno izvaja en sam program, ki ga izvaja UKC Ljubljana in katerega letna vrednost znaša 345.698 €.

Zadnje čase se v medijih pojavljajo informacije o možni širitvi oziroma prenosu programa obravnave otrok in mladostnikov in sicer na podlagi podelitve koncesije. V primeru, da bi se Ministrstvo za zdravje, na podlagi prošnje za koncesijo, ki naj bi bila po informacijah iz medijev že vložena, omenjeno koncesijo odločilo podeliti, bi po mnenju Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije koncesionar lahko pridobil nov program na tem področju, ker naj bi za to obstajale podlage (vir: Članek z naslovom Zasebništvu Macedoni-Lukšičeve s podporo soproga, z dne 31. 1. 2013, objavljen v časniku Dnevnik). Slednje bi bilo moč razložiti zgolj tako, da se že vnaprej predvideva, da bi se za financiranje tega novega programa namenilo del sredstev, ki so bila v Splošnem dogovoru za zdravstvo za leto 2013 določena za širitev programov v okviru specialistične ambulantne dejavnosti. Še vedno pa ostaja odprto vprašanje obravnave odraslih z avtizmom, program te obravnave je že potrdil Zdravstveni svet.

Ob predvidevanju, da bi se omenjeni nov program izvajal v javno – zasebnem partnerstvu, kot se nakazuje, bi to vodilo k ponovnemu zmanjševanju sredstev javnih zdravstvenih zavodov in njihovo preusmerjanje k zasebnikom, kar se je vsaj enkrat že zgodilo in je imelo negativne posledice za javne zdravstvene zavode, in sicer leta 2012, ob izrednem Nacionalnem razpisu ZZS za izbor najugodnejših ponudnikov za izvedbo zdravstvenih programov za leto 2012.

Področje koncesij v zdravstvu bi terjalo temeljite spremembe. Temu je pritrdilo tudi Ministrstvo za zdravje v odgovoru Državnemu svetu na vprašanja glede koncesij in dovoljenj za opravljanje dejavnosti zasebnih ponudnikov zdravstvenih programov (v povezavi z Nacionalnim razpisom ZZS) z dne 13. 4. 2012. Ministrstvo je v odgovoru navedlo, da se zavedajo pomanjkljivo urejenega področja koncesij, zato bodo poskušali čim prej vzpostaviti ustrezne rešitve s spremembami veljavnih predpisov, pripravo mreže javne zdravstvene službe, s podrobno preučitvijo posamezne vloge ob upoštevanju potreb prebivalcev in dejanskega stanja posamezne dejavnosti kot tudi stališča javnega zavoda glede predlagane rešitve. Preden se sploh razmišlja o dodeljevanju kakšnih novih koncesij, bi torej kazalo korenito poseči na področje koncesij in s tem pridobiti jasne podlage za določanje področij in programov, za katere bi se koncesije lahko utemeljeno podelile.

Po javno objavljenih podatkih o čakalni dobi v specialistično ambulantni dejavnosti za paciente z avtizmom, čakajočih otrok, ki bi čakali nad dopustno čakalno dobo ni, zato širitev programa ali celo prenos (dela) programa h koncesionarjem z vidika dolgih čakalnih dob nikakor ni utemeljen. Pri tem velja posebej poudariti, da javni zavod, kateremu naj bi se del programa odvezel, temu odločno nasprotuje. Zato ni smiselno, da bi Ministrstvo za zdravje sploh razmišljalo o možnosti podelitve koncesije na omenjenem področju, še manj pa je primerno, da bi se že vnaprej »rezervirala« sredstva za izvedbo novih programov zgolj na podlagi vnaprejšnjih predvidevanj o njihovi odobritvi.

Ali ne bi bilo v danem trenutku sredstva, ki naj bi se jih namenilo širitvi programa obravnave otrok in mladostnikov z avtizmom, bolj smiselno nameniti javnemu zavodu za obravnavo odraslih z avtizmom?

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za zdravje, da vprašanja preuči in v skladu s četrtem odstavkom 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) na njih v roku 30 dni odgovori.

Predlog sklepa je bil sprejet (25 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 25 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

- - -

Po elektronski pošti 22. 2. 2013 in na klop so državne svetnice in svetniki prejeli vprašanja državnega svetnika Tomaža Horvata, mag. glede predvidene reorganizacije centrov za socialno delo. Predlog sklepa Državnega sveta so prav tako prejeli po elektronski pošti 22. 2. 2013 in na klop.

Predsednik je predlagal, da Državni svet sprejme naslednji s k l e p:

Državni svet Republike Slovenije je na 4. seji 27. 2. 2013, v skladu z 98. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10), obravnaval vprašanja

državnega svetnika Tomaža Horvata, mag. glede predvidene reorganizacije centrov za socialno delo in na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - UPB1 in 95/09-odl. US) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet podpira vprašanja državnega svetnika Tomaža Horvata, mag. in predlaga Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, da vprašanja preuči in na njih odgovori.

Vprašanja državnega svetnika Tomaža Horvata, mag. se glasijo:

1. Kako in v kakšni smeri naj bi potekala reorganizacija centrov za socialno delo?
2. Kakšne (in če sploh) bodo predvidene finančne posledice reorganizacije?
3. Kakšne spremembe se predvidevajo v zvezi s statusom in številom zaposlenih v centrih za socialno delo?
4. Kakšni bodo po predvideni reorganizaciji status, vloga in naloge, ki jih bosta v prihodnje izvajala Center za socialno delo Nova Gorica in Center za socialno delo Ajdovščina?

Obrazložitev:

Reorganizacija centrov za socialno delo je bila napovedana že v letu 2012, ko je bil sprejet sklep Vlade Republike Slovenije, po katerem naj bi pristojno ministrstvo do konca junija 2012 pripravilo program reorganizacije. Izvedba slednje naj bi sledila še v letošnjem letu.

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve je v lanskem letu v zvezi z omenjeno reorganizacijo kot ključna cilja navajalo specializacijo centrov za socialno delo in njihovo večjo učinkovitost na posameznih področjih. V skladu z navedenim se smiselno zastavljajo vprašanja o zastavljeni smeri in načinu reorganizacije centrov za socialno delo, morebitnih kadrovske spremembah, spremembah statusa, prerazporeditvah ali združevanju nalog posameznih centrov ter finančnih posledicah načrtovane reorganizacije.

Naloge in storitve, ki jih opravljajo centri za socialno delo, predstavljajo pomemben segment socialnega varstva, zlasti za lokalne skupnosti, ki njihovo delovanje občutijo najbolj neposredno, zato sta med vprašanji kot konkretna primera posebej izpostavljena Center za socialno delo Nova Gorica in Center za socialno delo Ajdovščina ter njun predviden status, vloga in naloge, ki jih bosta glede na predvideno reorganizacijo izvajala v prihodnje.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, da vprašanja preuči in v skladu s četrtem odstavkom 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) na njih v roku 30 dni odgovori.

Predlog sklepa je bil sprejet (26 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 24 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

- - -

Po elektronski pošti 26. 2. 2013 in na klop so državne svetnice in svetniki prejeli vprašanja državnega svetnika Branka Šumenjaka glede gradnje hitre ceste Ormož – Slovenska Bistrica. Predlog sklepa Državnega sveta so prav tako prejeli po elektronski pošti 26. 2. 2013 in na klop.

Predsednik je predlagal, da Državni svet sprejme naslednji s k l e p:

Državni svet Republike Slovenije je na 4. seji 27. 2. 2013, v skladu z 98. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10), obravnaval vprašanja državnega svetnika Branka Šumenjaka glede gradnje hitre ceste Ormož – Slovenska Bistrica in na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - UPB1 in 95/09-odl. US) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet podpira vprašanja državnega svetnika Branka Šumenjaka in predlaga Ministrstvu za infrastrukturo in prostor, da vprašanja preuči in na njih odgovori.

Vprašanja državnega svetnika Branka Šumenjaka se glasijo:

1. Kdaj se predvideva nadaljevanje že dvakrat začete gradnje hitre ceste Ormož – Slovenska Bistrica?
2. Kdaj bodo za dela na viaduktu poplačani podizvajalci Vegrada, za kar naj bi DARS unovčil bančno garancijo in poplačal le prijatelje vodilnih DARSa ?
3. Ali se res ne namerava nadaljevati z gradnjo dokler ne bo dokončno določena trasa Gorišnica – Ptuj ?

Obrazložitev:

Pri načrtovanju avtocestnega omrežja se je gradnja avtoceste prvotno predvidevala skozi občino Ormož. Zaradi pritiskov lobijev blizu vladajoči politiki tistih časov, je prišlo do drugačnih odločitev in sicer, da se mimo Ormoža zgradi obvoznica, na njo pa se naknadno naveže hitra cesta Ormož – Slovenska Bistrica. Pred več kot desetletjem se je trasa umestila v prostor, zgradila se je obvoznica, odkupila so se zemljišča in opravila arheološka raziskovanja, potem pa nič več. Sledila so le prerekanja in obtoževanja lokalnih politikov, kdo je kriv za izpad te hitre ceste iz programa gradenj.

Zadeva se je prvič premaknila leta 2008, ko je DARS podpisal s podjetjem Vegrad pogodbo o gradnji viadukta čez železnico in Pesnico pri Ormožu in gradnja se je začela, a se je kmalu tudi končala, saj je Vegrad šel v stečaj.

Dela na viaduktu so opravljali tudi podizvajalci, ki pa s strani Vegrada niso bili poplačani. Po poročanju častnika Finance naj bi DARS unovčil bančno garancijo, vendar naj bi poplačal le enega podizvajalca. Npr. podizvajalca Boštjana Kolenka s.p., kateremu je Vegrad ostal dolžan, pa na DARS nočejo niti sprejeti na pogovor.

Sledil je novi razpis in podpis pogodbe med DARS in podjetjem Primorje, ki naj bi gradnjo nadaljevalo, tokrat ne samo viadukta, ampak tudi dela hitre ceste od Ormoža do Gorišnice, za

kar je izdano gradbeno dovoljenje. Primorje se je gradnje lotilo zelo ambiciozno, vendar zaradi njegovega stečaja sedaj dela zopet stojijo.

V Ormožu je bil 20.11.2012 z ministrom za infrastrukturo in prostor sestanek, kjer je bilo rečeno, da je potrebno začeto gradnjo čim prej nadaljevati, istočasno pa poskrbeti za dogovor o trasi Gorišnica – Ptuj.

Nato je bil 20.12.2012 še en sestanek s predstavniki DARS-a, s strani ministrstva za infrastrukturo in prostor je bil prisoten gospod Rigler, z ministrstva za kmetijstvo in okolje pa ni bilo nikogar, nihče se ni niti opravičil, čeprav je bil termin sestanka načrtovan ravno po njihovih željah in navodilih.

Na tem sestanku so predstavniki DARS-a in g. Rigler povedali, da gradnje ne bo, dokler se celotna trasa dokončno ne dogovori in umesti v prostor, saj za parcialno gradnjo ni možno zagovarjati ekonomske upravičenosti gradnje (Kako se je to zagovarjalo, ko je bila gradnja že dva krat začeta?).

Sedaj ni več jasno, ali drži ministrova izjava ali izjava predstavnikov DARS in g. Riglerja in kako se bo možno dogovoriti o trasi, če se Ministrstvo za kmetijstvo in okolje ne udeležuje niti tistih sestankov, za katere samo določi termin.

Sklep sestanka 20.12.2012 v Ormožu je bil, da ministrstvo za infrastrukturo in prostor v januarju 2013 poskrbi za novi sestanek, ki pa žal do danes, 27.02.2012, ni sklican.

Državljeni na področju dveh desetletij nezgrajene hitre ceste Ormož – Ptuj - Slovenska Bistrica vse bolj verjamemo, da država in aktualna politika nimata ne volje in ne namena v bližnji prihodnosti zgraditi te ceste, saj ni volje in želje po dogovoru o umestitvi trase v prostor, po novem pa tudi ne o takojšnjem začetku gradnje že dvakrat začelih del na viaduktu pri Ormožu in ceste Ormož – Gorišnica, z izgovorom da za delno traso Ormož – Gorišnica ni možno zagovarjati ekonomske upravičenosti. Tega seveda ljudem ni možno pojasniti, saj takoj vprašajo, kako je se je ekonomska upravičenost zagovarjala pri že dvakrat začeti gradnji.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za infrastrukturo in prostor, da vprašanja preuči in v skladu s četrtnim odstavkom 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) na njih v roku 30 dni odgovori.

Predlog sklepa je bil sprejet (27 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 27 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

- - -

Po elektronski pošti 26. 2. 2013 in na klop so državne svetnice in svetniki prejeli vprašanje državnega svetnika dr. Janvita Goloba v zvezi z neenakostjo pred zakonom na posameznih fakultetah ob uveljavljanju ZUJF-a in ob zaposlovanju na učiteljska delovna mesta brez razpisa. Predlog sklepa Državnega sveta so prav tako prejeli po elektronski pošti 26. 2. 2013 in na klop.

Predlagatelj vprašanja dr. Janvit Golob je podal kratko obrazložitev.

Predsednik je predlagal, da Državni svet sprejme naslednji s k l e p:

Državni svet Republike Slovenije je na 4. seji 27. 2. 2013, v skladu z 98. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10), obravnaval vprašanje državnega svetnika dr. Janvita Goloba v zvezi z neenakostjo pred zakonom na posameznih fakultetah ob uveljavljanju ZUJF-a in na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - UPB1 in 95/09-odl. US) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet podpira ponovno vprašanje državnega svetnika dr. Janvita Goloba in predlaga Univerzi v Ljubljani, da vprašanje preuči in nanj odgovori.
Vprašanje državnega svetnika dr. Janvita Goloba se glasi:

Ponovno postavljam vprašanje Univerzi v Ljubljani v zvezi z neenakostjo pred zakonom na posameznih fakultetah ob uveljavljanju ZUJF-a in ob zaposlovanju na učiteljska delovna mesta brez razpisa.

Obrazložitev:

Odgovor na vprašanje državnega svetnika, ki smo dobili s strani Univerze v Ljubljani je bil nepopoln tako za Državni svet in Službo Državnega sveta za pravne in analitične zadeve in predlagatelja vprašanja.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Univerzi v Ljubljani, da vprašanje preuči in v skladu s četrtem odstavkom 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) nanj v roku 30 dni odgovori.

Predlog sklepa je bil sprejet (27 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 25 jih je glasovalo za, 7 pa jih je bilo proti).

- - -

Na klop so državne svetnice in svetniki prejeli pobudo državnega svetnika Draga Ščernjaviča glede slabih kreditov v bankah v večinski lasti države. Predlog sklepa Državnega sveta so prav tako prejeli na klop.

Predsednik je predlagal, da Državni svet sprejme naslednji s k l e p:

Državni svet Republike Slovenije je na 4. seji 27. 2. 2013, v skladu z 98. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10), obravnaval pobudo državnega svetnika Draga Ščernjaviča glede slabih kreditov v bankah v večinski lasti države in na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - UPB1 in 95/09-odl. US) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet podpira pobudo državnega svetnika Draga Ščernjaviča in predlaga Ministrstvu za finance, da pobudo preuči in nanjo odgovori.

Pobuda državnega svetnika Draga Ščernjaviča se glasi:

Ministrstvo za finance naj Državnemu svetu Republike Slovenije posreduje informacije glede:

- odobrenega števila slabih kreditov v bankah v večinski lasti države v obdobju od leta 1992 do danes in koliko so znašali;
- dostopnosti zaupnih podatkov, ki se nanašajo na dejstva in okoliščine o posameznih strankah v drugih državah Evropske unije (Kdo vse ima možnost vpogleda v takšne podatke in pod kakšnimi pogoji?);
- glede varovanja informacij, ki jih pridobijo organi pri opravljanju nadzora nad poslovanjem bank v drugih državah Evropske unije (Ali so te informacije varovane kot zaupne ali so javno dostopne?).

Obrazložitev:

Glede na vedno večje število slabitev kreditov in vsesplošno stanje v bankah, kjer se posledice odobravanja slabih kreditov odpravljajo, ne da bi kdo za slabe odločitve prevzel odgovornost, so na področju bank nujne spremembe zakonodaje, ki bi pripeljale do transparentnejšega delovanja bank.

Ne glede na številne poskuse reševanje gospodarstva in bank z zakonskimi rešitvami in kontinuirano zadolževanje države, banke še vedno beležijo enormno izgubo. Vsa predvidevanja kažejo na to, da se gospodarstvo še nekaj časa ne bo okrepilo. Tako se država vedno znova zateka nazaj k neučinkovitim ukrepom. Tistim, ki so prispevali k nastanku trenutnega stanja v državi, ni potrebno prevzemati odgovornosti za njihova dejanja, podatki, ki bi lahko dokazali njihovo odgovornost, pa so zaupne narave in tako dobro skriti pred očmi javnosti.

Potrebni bi bili premiki v smeri spremembe narave informacij, ki so do sedaj veljale za zaupne. Le tako bi lahko v prihodnje preprečili ponavljanje slabih odločitev, ki pripeljejo do odlivov kreditov v davčne oaze in zasebne žepe. Posledice takšnega ravnanja, ki jih je mogoče odpraviti zgolj z zahtevnimi dokapitalizacijami in sanacijami bank vedno padejo na ramena davkoplačevalcev. Takšno ravnanje je povsem nesprejemljivo.

Potreben je natančen pregled stanja v državi. Le na podlagi korektnega in verodostojnega pregleda je namreč mogoče pripraviti ustrezne spremembe zakonodaje, ki bo omogočila izhod iz trenutne krize. Državni svet kot upravičenec do vlaganja zakonodajne iniciative tako načrtuje vložitev predloga o spremembah in dopolnitvah Zakona o bančništvu (Ur. l. RS, št. 99/10 - uradno prečiščeno besedilo; 52/11 popr., 9/11-ZPlaSS-B, 85/2011). Med predvidenimi spremembami je sprememba zaupnih informacij, kakor jih opredeljuje 228. člen Zakona o bančništvu, v javne informacije. Druga dopolnitev se nanaša na dolžnost varovanja zaupnih podatkov. Tu bi se v drugem odstavku 215. člena dodala nova izjema od dolžnosti varovanja zaupnih podatkov. Dolžnost varovanja zaupnih podatkov ne bi veljala v primerih, ko bi to zahteval Državni zbor Republike Slovenije ali Državni svet Republike Slovenije v postopkih preverjanja suma oškodovanja državnega premoženja.

Z namenom pridobitve čim bolj natančnih in kakovostnih podlag za pripravo ustreznih sprememb zakonodaje, v skladu z načelom potrebnosti pravnega urejanja iz Resolucije o normativni dejavnosti (Uradni list RS, št. 95/09), ki med drugim poudarja nujnost poglobljene analize politik, ki se spreminjajo, in vzrokov za nastanek problemov, Državni svet na Ministrstvo za finance naslavlja pobudo, da mu posreduje podatke glede odobrenega števila slabih kreditov v bankah v večinski državni lasti v obdobju od leta 1992 do danes in koliko so znašali. Poleg tega Državni svet zanima tudi kakšna je ureditev varovanja zaupnih informacij in zaupnih podatkov v drugih

državah Evropske unije. Ali so podatki o dejstvih in okoliščinah posameznih strank javno dostopni oziroma kdo vse ima možnost vpogleda v takšne podatke in pod kakšnimi pogoji? Ali so v drugih državah Evropske unije informacije, ki jih pridobijo organi pri opravljanju nadzora nad poslovanjem bank varovane kot zaupne ali so javno dostopne?

S pomočjo skrbnega pregleda nad stanjem v državi in pregledom ureditve v drugih državah Evropske unije, bi bilo mogoče pripraviti potrebne spremembe v zakonodaji. Na takšen način bi se ljudem na dolgi rok tudi povrnilo zaupanje v bančni sistem, saj bi bilo njegovo delovanje veliko bolj transparentno. Glede na to, da nimajo vse države enakih problemov, je več kot očitno, da so na področju zakonodaje, ki ureja bančništvo, potrebni premiki.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za finance, da pobudo preuči in v skladu s četrtem odstavkom 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) nanjo v roku 30 dni odgovori.

Predlog sklepa je bil sprejet (29 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 27 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

- - -

Po elektronski pošti 21. 2. 2013 in na klop so državne svetnice in svetniki prejeli odgovor Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve na vprašanji državnega svetnika Janka Požežnika v zvezi z dodatkom za izobraževanje zunaj stalnega prebivališča pri državnih in Zoisovih štipendijah za študente.

3. točka dnevnega reda:

- Letno poročilo Evropskega računskega sodišča za leto 2011

Mag. Milan Martin Cvikl, član Evropskega računskega sodišča je predstavil letno poročilo Evropskega računskega sodišča za leto 2011. Gradivo v obliki prezentacije so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti 26.2.2013.

V razpravi so sodelovali: Drago Ščernjavič, Uroš Brežan in dr. Janvit Golob.

Na vprašanje in dileme iz razprave je odgovoril Mag. Milan Martin Cvikl, član Evropskega računskega sodišča.

Po končani razpravi se je predsednik Mitja Bervar zahvalil mag. Milanu Martinu Cviklu, članu Evropskega računskega sodišča za predstavitev.

Predsednik je ugotovil, da se je Državni svet seznanil z letnim poročilom Evropskega računskega sodišča za leto 2011.

4. točka dnevnega reda:

- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o dedovanju kmetijskih gospodarstev (ZDKG-A) – skrajšani postopek, EPA 992-VI

Predlog zakona je objavljen na spletni strani Državnega zbora v Poročevalcu z dne 7.2.2013 in so ga državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Predlog zakona je obravnavala Komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Mnenje komisije so državne svetnice in svetniki prejeli na klop. Prav tako pa so prejeli predlog mnenja Državnega sveta na klop.

Predstavnica Ministrstva za kmetijstvo in okolje dr. Martina Bavec, generalna direktorica Direktorata za kmetijstvo, je predstavila predlog zakona.

Poročevalec Komisije za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Peter Vrisk je pojasnil stališče komisije.

Predsednik je dal na glasovanje predlog mnenja:

Državni svet Republike Slovenije je na 4. seji 27. 2. 2013, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04 in 68/06) sprejel naslednje

M N E N J E

k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o dedovanju kmetijskih gospodarstev (ZDKG-A)

Državni svet **podpira** predlog zakona.

Predlog novele zakona posega v področje, ki pomeni odstop od splošnih predpisov o dedovanju v korist zaščitenih kmetij, prinaša pa tudi nekaj novosti glede načina računanja primerljivih površin.

Računanje primerljivih površin je do sedaj potekalo na podlagi podatkov o vrstah rabe zemljišč, katastrskih kulturah in katastrskih razredih v zemljiškem katastru, ki pa od 30. junija 2012 niso več ažurni, temveč prikazujejo zatečeno stanje na ta dan. Zaradi navedenega je potrebno na novo določiti način izračuna primerljivih kmetijskih površin. Prav dejstvo, da je zaradi neažurnih podatkov otežen pravni promet z zadevnimi nepremičninami, je razlog, da je predlagatelj predlagal sprejem novele zakona po skrajšanem postopku.

Novost, ki se uvaja z novelo zakona, je dvig obsega primerljive kmetijske površine od katere se šteje, da gre za zaščiteni kmetijo. Novela zakona predvideva dvig te meje iz 5 ha na 6 ha, s čimer se Državni svet ne strinja. Ministrstvo za kmetijstvo in okolje ima podatek, da trenutno povprečna velikost zaščiteni kmetije znaša 19,6 ha, ni pa bila narejena natančna študija, ki bi pokazala koliko zaščitenih kmetij je trenutno na meji tega vstopnega praga in bi z njegovim dvigom izgubila tak status. Državni svet tudi meni, da bi dvig vstopnega praga zelo verjetno vplival status kmetij, ki se nahajajo v gorskem svetu, torej področju, ki je že tako občutljivejše, ter na nekatere nasade.

Državni svet rešitve dviga vstopnega praga ne podpira, saj je v nasprotju z željo po ohranjanju kmetij oziroma preprečevanju njihove drobitve, zato predlagatelja zakona in ostale kvalificirane predlagatelje amandmajev poziva, da v nadaljevanju zakonodajnega postopka preučijo in povzamejo predlagano konkretno spremembo 1. člena predloga zakona, ki se glasi:

Amandma k 1. členu:

Prvi odstavek 1. člena se črta.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Cvetko Zupančič.

Predlog mnenja je bil sprejet (27 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 27 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

5. točka dnevnega reda:

- **Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku (ZKP-L) – prva obravnava, EPA 936-VI**

Predlog zakona je bil objavljen v Poročevalcu Državnega zbora dne 22. 1. 2013 in so ga državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti.

Predlog zakona je obravnavala Komisija za državno ureditev. Poročilo komisije za državno ureditev in stališče k predlogu zakona, državne svetnice Bojane Potočan so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti 22. 2. 2013 in na klop. Predlog mnenja Državnega sveta so prav tako prejeli po elektronski pošti 22. 2. 2013 in na klop.

Stališče Interesne skupine kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev k predlogu zakona so državne svetnice in svetniki prejeli na klop.

Predstavnica Ministrstva za pravosodje in javno upravo Andreja Lang, vodja Sektorja za kaznovalno zakonodajo in človekove pravice, je predstavila predlog zakona.

Poročevalka Komisije za državno ureditev Bojana Potočan je pojasnila stališče komisije.

V razpravi je sodeloval državni svetnik Drago Ščernjavič.

Na dileme iz razprave je odgovorila Andreja Lang, vodja Sektorja za kaznovalno zakonodajo in človekove pravice.

Predsednik je dal na glasovanje predlog mnenja:

Državni svet Republike Slovenije je na 4. seji 27. 2. 2013, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04 in 68/06) sprejel naslednje

M N E N J E

k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku (ZKP-L) – prva obravnava

Državni svet **podpira** predlog zakona.

V razpravi so državni svetniki tehtali razloge, ki zahtevajo sprejem zakona, ter o načelih, ciljih in poglobitnih rešitvah predloga zakona. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku – prva obravnava v osnovi vzbuja pomislek glede vprašanja o smiselnosti sprememb in dopolnitev zakona, upošteva navedbe predlagatelja, da je v pripravi nov zakon, ki je v prvem osnutku deloma že pripravljen.

V postopku strokovnega in medresorskega usklajevanja in priprave Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku so bile nekatere pripombe strokovne javnosti upoštevane. Nekatere spremembe, ki so bile naknadno vključene v predlog zakona, niso bile usklajene s širšo strokovno javnostjo, čeprav bodo pomembno posegle v sam postopek. Tako npr. Odvetniška zbornica Slovenije ni bila seznanjena s spremembo 301. člena ZKP (29. člen predloga), niti s spremembo 314. člena ZKP (33. člen predloga), zato ni mogla dati pripomb na ti spremembi, kakor tudi ne preostala strokovna javnost;

Novela zakona v določbi 29. člena predvideva neposredno slikovno in zvočno snemanje celotnih glavnih obravnav. Glede na pomembnost sprememb je nujno potrebna predhodna uskladitev s stroko. Predvideti je potrebno vse posledice takšne spremembe. V pravnih sistemih se takšne možnosti uporabljajo redko, znani primeri iz ZDA pa so imeli prej negativne, kot pozitivne posledice. Javnost je v kazenskih postopkih že doslej primerno obveščena. Vsak polnoletni državljan, ki bi želel spremljati javno obravnavo, se je lahko udeleži, v medijsko odmevnih primerih pa obravnavam prisostvujejo novinarji, tako da je obveščенost javnosti v celoti zagotovljena. Morebitne spremembe bi moral predlagatelj uvajati premišljeno, vsekakor pa ob upoštevanju mnenja strokovne javnosti.

Predlog zakona v 33. člen ukinja klasični zapisnik in uvaja zvočno slikovno zgoščenko na stroške stranke. Takšna ureditev bo v tem trenutku povsem onemogočila delo udeležencev (ne le odvetnikov), saj še ni razpoložljivih tehničnih zmožnosti. Sodišča udeležencem ne morejo nuditi 24 urnega delovanja informacijskega sistema, elektronsko poslovanje sodišča z vsemi varnostnimi ukrepi še ni možno, niti minister še ni sprejel ustreznega pravilnika. Prav tako vsakemu udeležencu postopka še ni možno zagotoviti računalniške povezave z informacijskim sistemom sodišča na obravnavi. Brez vpogleda v predhodna zaslišanja pa ne more potekati nemoteno delo (zaslišanja prič, izvedencev, obdolžencev, soočanja in predočanja posameznih izpovedb). Pred tem morajo biti izpolnjeni organizacijsko tehnični pogoji, da bo delo lahko potekalo nemoteno. Morebiti bi v tej smeri kazalo razmisliti o prehodnih in končnih določbah, ki bi zagotovile nemoten prehod na sodoben način.

Z uporabo telekomunikacijskih sredstev, kakor tudi slikovnega in zvočnega snemanja glavne obravnave in neposrednega prenosa zvoka ali slike kaže opozoriti na zagotavljanje ustreznih varoval v smeri zaščite človekovih pravic udeležencev v postopku ter zagotovitvi varnostnih ukrepov zoper morebitno izrabo gradiva in objavo.

V razpravi je bilo s strani predlagatelja pojasnjeno, da v Kopru poteka pilotski projekt delovanja informacijskega sistema, elektronskega poslovanja sodišča in po podatkih projekt poteka v začrtani smeri.

Po razpravi je prevladalo stališče podpore Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku in predlaganim rešitvam v smeri krepitve učinkovitosti kazenskega postopka ter krepitvi pravne varnosti z vsebinskim izboljšanjem posameznih zakonskih določb in odpravi nedorečenosti ter pomanjkljivosti v zakonskem besedilu.

Državni svet podpira Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku z izjemo določb 29. in 33. člena novele zakona in predlaga, da se ponovno pretehtajo predlagane rešitve in uskladijo s strokovno javnostjo.

Predlog mnenja je bil sprejet (28 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 27 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

6. točka dnevnega reda:

- Poročilu o delu Inšpektorata Republike Slovenije za delo za leto 2011

Poročilo je bilo objavljeno v Poročevalcu Državnega zbora dne 30. 11. 2012 in so ga državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti.

Poročilo je obravnavala Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide. Mnenje komisije so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem 20. 2. 2013 in na klop.

Po elektronski pošti 26. 2. 2013 in na klop so prav tako prejeli odgovore Inšpektorata Republike Slovenije za delo na vprašanja, ki jih je v svojem mnenju izpostavila Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide. Na podlagi prejetih odgovorov s strani inšpektorata, so državne svetnice in svetniki po elektronski pošti 26. 2. 2013 in na klop prejeli novo verzijo predloga sklepa Državnega sveta z redakcijskim popravki na 3. in 5. strani.

Franc Rančigaj, glavni inšpektor, Inšpektorata Republike Slovenije za delo, je predstavil poročilo Inšpektorata Republike Slovenije za leto 2011.

Poročevalec Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide mag. Stevo Ščavničar je pojasnil stališče komisije.

V razpravi je sodeloval državni svetnik dr. Janvit Golob.

Na dileme iz razprave je odgovoril glavni inšpektor Inšpektorata Republike Slovenije za delo Franc Rančigaj.

Repliko so imeli Branimir Štrukelj, dr. Janvit Golob in Drago Ščernjavič.

Predsednik je dal na glasovanje predlog mnenja:

Državni svet Republike Slovenije je na 4. seji 27. 2. 2013, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04 in 68/06) sprejel naslednje

M N E N J E

k Poročilu o delu Inšpektorata Republike Slovenije za delo za leto 2011

Državni svet **se je seznanil** s Poročilom o delu Inšpektorata Republike Slovenije za delo za leto 2011, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru poslala Vlada Republike Slovenije.

Državni svet podpira predloge ukrepov, ki jih po 5. členu Zakona o inšpekciji dela Inšpektorat Republike Slovenije za delo (v nadaljevanju: inšpektorat) predlaga z namenom reševanja vprašanj na področju delovnih razmerij ter varnosti in zdravja pri delu.

Državni svet na podlagi vsebine poročila inšpektorata ugotavlja, da v okviru treh glavnih področij dela inšpektorata (inšpekcijski nadzor na področju varnosti in zdravja pri delu, inšpekcijski nadzor na področju delovnih razmerij ter nadzorstvo na področju socialnega varstva), problematična področja ostajajo že nekaj let nespremenjena. Tako inšpektorat v zvezi z inšpekcijskim nadzori na področju varnosti in zdravja izpostavlja segment praktičnega usposabljanja delavcev za varno delo, ki je v veliki meri odvisen od izvajalcev pooblaščenih organizacij, pa ni vedno izveden tako kot bi bilo potrebno. Posebej opozarjajo tudi na segment ugotavljanja poklicnih bolezni in neustrezno sistemsko ureditev tega področja. Kot pozitivno inšpektorat izpostavlja zmanjšanje števila delovnih nezgod, kar pa je med drugim moč pripisati tudi šibkejši gospodarski aktivnosti gospodarskih družb, zlasti na področju gradbeništva. Inšpektorat pa izpostavlja tudi novo potencialno področje za nezgode pri delu in sicer dejavnost zelenih tehnologij, kjer se prav tako že beležijo prvi primeri poškodb. Med ostalimi pomembnimi dejavniki tveganja na delovnem mestu, ki čedalje bolj prevladujejo, inšpektorat opozarja na psihosocialne dejavnike, ki jih povzročajo čedalje večje delovne obremenitve in spremembe v načinu dela.

Državni svet se pri tem zaveda, da se podatki o stanju na področju varnosti in zdravja pri delu nanašajo na leto 2011 in s tem na stare zakonodajne podlage za delo inšpektorata na tem področju, saj so bile sredi leta 2011 sprejete spremembe Zakona o varnosti in zdravju pri delu, ki so se začele uporabljati šele v začetku leta 2012. Realno oceno učinkov sprejetih sprememb in morebitne spremembe obstoječih trendov bo torej moč podati šele v naslednjem poročilu inšpektorata.

Po poročanju inšpektorata se na področju delovnih razmerij kot najbolj zaskrbljujoč še vedno kaže trend povečanja kršitev v zvezi s plačilom za delo, zlasti na področju gradbeništva, gostinstva in trgovine, pri čemer je tudi tu vzroke še vedno moč iskati zlasti v poglobljanju gospodarske krize in s tem insolventnosti, povečanju prisilnih poravnjav ter stečajev podjetij. Omenjene kršitve je tudi težko nadzorovati, tudi zaradi neusklajenih načinov vodenja evidenc o delu. Navkljub okrepljenemu nadzoru na področju dela na črno pa se tudi tu, po krajšem obdobju padanja, število ugotovljenih kršitev zopet viša. V zvezi z zaposlovanjem tujcev inšpektorat poroča o zmanjšanju števila kršitev, hkrati pa o pojavu novih oblik, zlasti v povezavi s posredovanjem dela preko agencij.

Državni svet v zvezi s kršitvami plačila za delo meni, da bi se njihovo število lahko učinkovito zmanjšalo z že večkrat predlagano zakonsko opredelitvijo plačilne liste kot izvršilnega naslova. Slednja bi tako predstavljala neposredno podlago za takojšnjo reakcijo tako zaposlenih kot nadzornih organov.

Inšpektorat se je v okviru področja inšpekcijskega dela na področju delovnih razmerij začel povezovati s sindikati, pri čemer slednje poziva k še intenzivnejšemu sodelovanju v prihodnje, saj meni, da so prav sindikalni zaupniki v podjetjih lahko dober vir informacij in lahko pripomorejo h krepitvi dinamične plati izvajanja nadzorstva v podjetjih, vsakodnevno in na licu mesta.

Državni svet podpira napore inšpektorata za izboljšanje stanja na vseh področjih njihovega dela, pri čemer inšpektorat opozarja, da svoje delovne naloge izvajajo z omejenimi kadrovskimi in materialnimi viri. V zvezi s tem Državni svet ugotavlja, da gre za velike razlike med potrebami in

dejanskimi zmožnostmi, zato bi bilo nujno razmisliti o kadrovske okrepitvah inšpektorata, hkrati pa mu dati tudi večje zakonodajne pristojnosti, zlasti pristojnosti, ki bodo omogočile resnično učinkovit nadzor in preprečevanje kršitev.

Državni svet v okviru inšpekcijskega nadzora na področju dela kot enega od razlogov za težave z izvajanjem zakonodaje v praksi vidi prehitro, nepremišljeno in s tem neučinkovito spreminjanje zakonodaje ter prenormiranost na posameznih področjih, kar še dodatno ovira učinkovito delo inšpektorjev. Poleg tega Državni svet ugotavlja, da predlagane zakonodajne spremembe, ki temeljijo na ugotovitvah iz prakse inšpektorata in bi po njegovem mnenju bile nujne, že leta ostajajo neupoštevane.

Državni svet opaža, da inšpektorat vsako leto na podlagi 5. člena Zakona o inšpekciji dela poda številne predloge ukrepov za reševanje problematik na področju delovnih razmerij in zdravja pri delu. Tako tudi v poročilu za leto 2011 na 57. strani inšpektorat navaja predloge na področju začasnega in občasnega dela dijakov in študentov, delovnih razmerij, evidenc uživalcev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter dela in socialne varnosti, zdravstvenega varstva ter trga dela, varnosti in zdravja pri delu. Hkrati poziva k sprejemu novega Zakona o inšpekciji dela in v njegovem okviru zlasti k ureditvi področja anonimnih prijav, ki povzroča velike težave. Državni svet vse v poročilu navedene predloge sprememb zakonodaje podpira.

Državni svet kot posebno problematično področje prepoznava ugotavljanje poklicnih bolezni, v zvezi s katerim tudi Inšpektorat RS za delo že vrsto let opozarja na sistemsko neurejenost. Že dejstvo, da je bila v letu 2011 prijavljena zgolj ena poklicna bolezen, jasno nakazuje, da sistem ne deluje kot bi moral. Obstaja namreč obširen seznam poklicnih bolezni kot priloga Pravilniku o seznamu poklicnih bolezni (Uradni list RS, št. 85/2003), hkrati pa naj bi po predvidevanjih Evropske agencije za varnost in zdravje pri delu v Sloveniji na leto zaradi posledic poklicnih bolezni umrlo okrog 680 ljudi. Primerjalno gledano imajo na primer v skandinavskih državah ugotovljenih veliko število primerov poklicnih bolezni, navkljub njihovi dolgoletni in boljši praksi ter temeljitejši zakonodajni ureditvi. Poleg zanemarjanja tega področja v preteklih letih s strani obeh pristojnih ministrstev, bi možen vzrok lahko predstavljala tudi kolizija v interesih, saj na podlagi obstoječe zakonodaje specialista medicine, ki pregleda delavca, plača delodajalec, slednjemu pa velikokrat ni v interesu, da bi se pri delavcu takšna bolezen sploh diagnosticirala.

Državni svet je seznanjen z dejstvom, da je bila v letu 2011 z namenom ureditve področja poklicnih bolezni s strani ministra za zdravje imenovana posebna delovna skupina, sestavljena iz strokovnjakov Ministrstva za zdravje, Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije ter strokovnjakov s področja medicine dela. Skupina se je pri pripravi Pravilnika o poklicnih boleznih posvetovala tudi s socialnimi partnerji in naj bi v veliki meri že uspela oblikovati nove temelje ureditve ne samo prijavljanja poklicnih bolezni, ampak tudi diagnosticiranja, torej tudi ureditve prej omenjenega kratkega stika med lečečim zdravnikom in pooblaščenim izvajalcem medicine dela. Kljub temu je komisija svoje delo morala ustaviti zaradi praktičnih ovir - takrat veljavni Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-1) namreč ni omogočal ustreznih pravnih podlag za ureditev postopka ugotavljanja in priznanja (verifikacije) poklicnih bolezni (pomanjkljiva ureditev 65. člena ZPIZ-1), kar je za delo skupine predstavljalo ključno oviro. Z novo sprejeto zakonodajo, natančneje 68. členom ZPIZ-2 so bile te manjkajoče podlage vzpostavljene, zato bi delovna skupina lahko nadaljevala svoje prekinjeno delo. Glede na navedeno, je **Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide na 3. seji 30. 1. 2013 sprejela poseben sklep, na podlagi katerega je dne 4. 2. 2013 na Ministrstvo za zdravje naslovila pobudo, da naj delovna skupina, ustanovljena leta 2011 z namenom ureditve področja poklicnih bolezni, čim prej nadaljuje svoje delo. Državni svet pobudo komisije podpira.**

Državni svet ponovno opozarja na posledice pospešenega uvajanja deregulacije poklicev, v povezavi z enostavnimi postopki za ustanovitev podjetij, ki se kažejo v povečanju obsega dela na črno in zniževanju standardov zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu pri delodajalcih, ki svoje delo opravljajo na podlagi nelojalne konkurence. Negativne posledice tovrstnih dejanj namreč občutijo ostali gospodarski subjekti, ki jih delovanje v skladu z zakonodajo postavlja v neenakovreden in bistveno slabši konkurenčni položaj. V zvezi z omenjeno problematiko so bila na 3. seji Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide 30. 1. 2013 **inšpektoratu v okviru razprave zastavljena vprašanja, v zvezi s katerimi je komisija inšpektorat v svojem mnenju zaprosila za naknadne pisne odgovore, ki jih je Državni svet prejel 26. 2. 2013.** Vprašanja so se glasila:

1. Kakšne so, če sploh obstajajo, zakonske podlage za nadzor nad tujimi gospodarskimi subjekti, ki zgolj začasno ali občasno delujejo na področju Slovenije in ne spoštujejo delovnopravne zakonodaje oziroma zakonodaje s področja varnostni iz zdravja pri delu?
2. Od česa je odvisno, da do nadzora nad omenjenimi subjekti sploh pride (izključno na podlagi prijave ali obstaja tudi lastna pobuda inšpektorata)?
3. Ali ima inšpektorat dostop do kakršnihkoli podatkov o tovrstnih tujih subjektih, za katere obstaja sum kršitve predpisov, in na podlagi katerih lahko ukrepa ali pa so ugotovljeni primeri kršitev zgolj naključje?
4. V koliko tujih gospodarskih subjektih, ki občasno ali začasno delujejo na področju Republike Slovenije, je bil v preteklih letih izveden nadzor s strani inšpektorata po posameznih dejavnostih ter koliko kršitev je bilo ugotovljenih?
5. Ali inšpektorat razpolaga s podatki o tem koliko tujih družb trenutno deluje na teritoriju Slovenije na področju gradbeništva oziroma ali so mu ti podatki na voljo? Če da, kje so dostopni?
6. V zvezi s splošno deregulacijo in velikim pripadom novo ustanovljenih družb preko projekta E-vem: kolikšen odstotek novih podjetij, ki so v verižnem in navzkrižnem lastništvu posameznih fizičnih oseb ter mirujejo (ne poslujejo, nimajo nobenega zaposlenega, ustvarjajo pa nek dohodek), je nadzorovanih s strani inšpektorata in na kakšen način?

Državni svet v zvezi s kršitvami posameznih gospodarskih subjektov opozarja ne samo na pojav nelojalne konkurence, ampak posledično tudi na negativen vpliv na ostale gospodarske subjekte, ki jim v konkurenčnem boju in boju za obstanek na trgu ne preostane drugega kot da posledično tudi sami nižajo standarde svojega dela, tako v zvezi z upoštevanjem delovnopravne zakonodaje, zakonodaje s področja varnosti in zdravja pri delu kot glede kakovosti dela. Zaradi velikega števila tovrstnih kršitev je nesmiselno pričakovati, da bodo organi nadzora lahko v zadostni meri učinkoviti. Prav zato bi bilo poleg krepitev nadzorne funkcije, potrebno uvesti tudi ustrezne ukrepe preventivne narave, na primer dodatno zaostri sankcije kot se je to zgodilo s prometno zakonodajo ter krepiti zavest o ničelni toleranci do takšnih pojavov. Tovrstno ravnanje ne bi smelo biti več sprejemljivo ne s stališča družbe, ne posameznika in ne profesije. Državni svet namreč meni, da bi odgovor na vprašanje o tem, zakaj si tuje družbe v Sloveniji lahko privoščijo kršenje zakonodaje, ki si ga v domačem okolju nikoli ne bi dovolile, lahko iskali tudi v tem, da njihov sistem in družba tega preprosto ne dopuščata.

Državni svet izpostavlja vprašanje ustreznosti ureditve področja poškodb izven delovnega razmerja, zlasti glede finančne obremenitve delodajalca, ki je delavcu obvezan kriti stroške prvih 30 dni, ko se stroški še ne pokrivajo iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, ter vprašanje o morebitni kršitvi delovnopravne zakonodaje, če delodajalec delavca, ki se je poškodoval izven dela in od katerega je odvisna kontinuiteta delovnega procesa, vseeno pozove, da pride na delovno mesto. Na podlagi odgovora, ki ga je predstavnik inšpektorata podal na seji pristojne

komisije Državnega sveta, slednji ugotavlja, da obstoječa zakonodaja že omogoča, da je delodajalec za vsakega zaposlenega, ki se poškoduje izven dela pri opravljanju kakršnekoli dejavnosti, za katero mora biti posameznik nujno zavarovan za primer poškodbe ali invalidnosti (po Zakonu o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju oziroma Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju), upravičen do refundacije stroškov s strani ZZZS za omenjeno 30-dnevno obdobje, iz naslova obveznega zdravstvenega zavarovanja. Delodajalec to od ZZZS lahko zahteva z zahtevkom za refundacijo, a delodajalci te pravice naj ne bi izkoriščali ali pa z njo niso ustrezno seznanjeni. Hkrati je bil Državni svet seznanjen, da delodajalec ne krši zakonodaje, če pozove na delovno mesto delavca, ki se je poškodoval izven dela pa je slednji kljub poškodbi delno ali v celoti delazmožen.

Državni svet podpira in spodbuja usmerjanje povečane pozornosti in naporov pri delu inšpektorata na področja, ki so kritična. Da ne bi prihajalo do situacij, ko bi se zaradi velikega števila prijav inšpektorat ukvarjal pretežno z manjšimi kršitvami, medtem ko bi večje kršitve zaradi preobremenjenosti inšpektorata ostale nerešene. Glede na to, da je v poročilu inšpektorata naveden podatek o več kot 18.600 nerešenih upravnih zadevah, ki se na prvi stopnji vodijo v skladu z Zakonom o splošnem upravnem postopku, je smiselno izpostaviti tudi vprašanje o strukturi nerešenih in rešenih zadev glede na stopnjo težavnosti in resnosti prijavljenih prekrškov. Inšpektorat tovrstne statistike ne vodi, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve pa je na seji pristojne komisije Državnega sveta podalo sledeče podatke, ki lahko služijo kot pavšalna ocena: na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, katerega pristojnost je tudi odločanje o pritožbah v zvezi z vsemi inšpekcijskimi zadevami, letno prejmejo od 40 do 60 pritožb (v letu 2012 jih je bilo 40). Med 85 in 90 % slednjih spada na področje delovnih razmerij, samo slabih 10 % zadev pa na področje varnosti in zdravja pri delu. Od teh večina zadev ne doživi epiloga v upravnem sporu, če pa že, se po navadi v okviru slednjega potrjujejo odločbe prvostopenjskega oziroma drugostopenjskega organa.

Državni svet glede zadev, v zvezi s katerimi so podane kazenske ovadbe, opozarja na vpliv neučinkovitih ali neuspešnih sodnih epilogov na učinkovitost nadzorne funkcije, pri čemer inšpektorat poroča o tem, da veliko kazenskih ovadb, podanih z njihove strani, ni uspešnih ter da jih je v postopku veliko zavrženih. O slednjih je inšpektorat obveščen, o ostalih pa nimajo povratnih informacij, razen če zanje izrecno zaprosijo. Državni svet glede na navedeno ugotavlja, da kadrovske in materialne krepitve inšpektorata ne bodo dosegle svojega učinka, če se hkrati ne bo povečala tudi učinkovitost sodne veje oblasti.

Državni svet ugotavlja, da je Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide ob obravnavi poročila izpostavila tudi vprašanja v zvezi z načinom in pristojnostmi izvajanja nadzora nad kršitvami delovnih obveznosti v okviru javne uprave, zlasti glede razpisov delovnih mest, ter pristojnostjo inšpektorata glede nadzora in preventivnih ukrepov na področju strojne industrije, procesnih tveganj, okolja, sevanj, transportnih tveganj itd. V zvezi s slednjim je Državni svet odgovore inšpektorata prejel 26. 2. 2013.

Državni svet meni, da so višine glob za prekrške na področju dela še vedno prenizke, tudi v primerjavi s tujino, pri čemer je bil seznanjen s pojasnili ministrstva, da so kazni na področju varnosti in zdravja pri delu vezane na Zakon o prekrških in se torej gibljejo v nekem omejenem razponu. Z zadnjimi spremembami Zakona o zdravju in varnosti pri delu je bil tako dosežen napredek s tem, da so se oblikovale takšne zakonske podlage, ki inšpektorjem omogočajo, da kazni prilagodijo okoliščinam primera in s tem sledijo načelom generalne in specialne intervencije. Takšna podlaga bi se morala vzpostaviti tudi v zakonodaji, ki ureja delovna razmerja.

Državni svet poudarja tudi potrebo po iskanju rešitev za izboljšave nadzorne funkcije z internimi analizami učinkovitosti dela in organizacije samega inšpektorata ter se v zvezi s tem sprašuje, ali bi kot podlago za izboljšavo lahko služile mednarodne primerjave statističnih podatkov o učinkovitosti dela inšpektorata na posameznih področjih dela iz njegove pristojnosti z ostalimi primerljivimi inšpektorati v okviru EU. Po pojasnilih ministrstva določeni primerjalni kazalniki obstajajo in kažejo, da je Slovenija na področju inšpekcijskega nadzora učinkovita (npr. glede zaposlovanja in dela na črno), medtem ko naj bi bile nekatere druge primerjave smiselne zgolj v primeru enakih izhodišč, kar pa je zlasti na področju nadzora nad delovnimi razmerji težko doseči, saj večina evropskih inšpektoratov ni pristojnih za nadzor nad tem področjem, ampak, v skladu s Konvencijo MOD št. 81, zgolj za nadzor na področju varnosti in zdravja pri delu.

Predlog mnenja je bil sprejet (27 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 27 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

7. točka dnevnega reda:

- Drugo poročilo o položaju romske skupnosti v Sloveniji, EPA 787-VI

Poročilo je bilo objavljeno v Poročevalcu Državnega zbora dne 23. 11. 2012 in so ga državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti.

Poročilo je obravnavala Komisija za državno ureditev. Mnenje komisije so prejeli po elektronski pošti s sklicem 20. 2. 2013 in na klop. Predlog sklepa Državnega sveta so prav tako prejeli po elektronski pošti 22. 2. 2013 in na klop.

Predstavnik Ministrstva za notranje zadeve mag. Robert Marolt, državni sekretar je predstavil poročilo.

Poročevalec Komisije za državno ureditev Rajko Fajt je pojasnil stališče komisije.

V razpravi je sodeloval državni svetnik Drago Ščernjavič.

Na dileme iz razprave je odgovoril predstavnik Ministrstva za notranje zadeve mag. Robert Marolt, državni sekretar.

Predsednik je dal na glasovanje predlog mnenja:

Državni svet Republike Slovenije je na 4. seji 27. 2. 2013, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04 in 68/06) sprejel naslednje

M N E N J E

k Drugemu poročilu o položaju romske skupnosti v Sloveniji

Državni svet **se je seznanil** z Drugim poročilom o položaju romske skupnosti v Sloveniji.

Drugo poročilo o položaju romske skupnosti v Sloveniji sledi določbam Zakona o romski skupnosti v Republiki Sloveniji in določbam Nacionalnega programa ukrepov za Rome Vlade Republike Slovenije za obdobje 2010-2015 in zajema obdobje druge polovice leta 2010 in leto

2011. Poročilo je pregledno in metodološko dobro zasnovano. Problematika, ki jo obravnava, je smiselno strukturirana, vsebinsko obrazložena in ponazorjena s konkretnimi primeri.

Na področju urejanja problematike položaja romske skupnosti v Sloveniji za obdobje druge polovice leta 2010 in leta 2011 je zaznati napredek. Na področju vzgoje in izobraževanja se kažejo pozitivni premiki, saj so projekti zasnovani v različnih smereh od predšolskih programov, preko osnovnošolskih programov in možnosti za nadaljnje izobraževanje. Pomembno je, da znotraj romskih naselij potekajo razni projekti (vzgoja, izobraževanje in kultura), ki predstavljajo pripravljavnico npr. za osnovno šolo (osnovnošolski programi pa so finančno podprti, v pomoč so pomočniki). Na ta način je omogočen dober prehodni sistem.

Državni svet opozarja, da so na nekaterih področjih Slovenije še vedno pereči nerešeni problemi bivanjskih razmer romske skupnosti (ni vode in elektrike). Državni svet pozdravlja aktivno vlogo bivšega Ministrstva za okolje in prostor in lokalnih skupnosti pri implementaciji Analize stanja romskih naselij na območju Republike Slovenije in strokovni pomoči v postopkih priprave občinskih podrobnih prostorskih načrtov za urejanje romskih naselij (spremembi namembnosti).

Pravno podlago za sofinanciranje projektov izgradnje osnovne komunalne infrastrukture v romskih naseljih določa 3. člen Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja. Projekti občin so bili financirani, kjer so občine imele izvoljene romskega svetnika v občinskem svetu. Namenska sredstva so bila tudi v preteklem letu razpisana za sofinanciranje projektov osnovne komunalne infrastrukture v romskih naseljih. Organizirani so bili posveti, predstavljeni razpisni pogoji, ki so lokalne skupnosti spodbudili k aktivnostim.

Državni svet ugotavlja, da so bila dodeljena denarna sredstva za romsko skupnost tudi v okviru instrumenta »Javni razpis za izbor razvojnih projektov za dvig zaposljivosti ranljivih družbenih skupin na področju kulture in podporo njihovi socialni vključenosti v okviru Evropskega socialnega sklada za leto 2009, 2010, 2011« (priloga 2, 3, 4 k poročilu). Državni svet meni, da bi kazalo nameniti večjo pozornost, da bi bila dodeljena finančna sredstva v celoti izčrpana.

Lokalne skupnosti so nosilke ukrepov Nacionalnega programa ukrepov za Rome Vlade Republike Slovenije za obdobje 2010-2015. Nacionalni program ukrepov za Rome Vlade Republike Slovenije za obdobje 2010-2015 nalaga sprejetje Akcijskih načrtov lokalnih skupnosti, kjer živijo Romi. Kazalo bi spodbuditi določene lokalne skupnosti (priloga 5 k poročilu), da bi v skladu z Nacionalnim programom ukrepov za Rome pripravile akcijski program.

Državni svet se zavzema za celovit pristop k reševanju romske problematike in še tesnejše povezovanje in sodelovanje vseh deležnikov v smeri sooblikovanja ustreznih rešitev.

Državni svet podpira prizadevanje Vlade Republike Slovenije v smeri reševanja problematike romske skupnosti v Sloveniji.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik Komisije za državno ureditev Rajko Fajt.

Predlog mnenja je bil sprejet (28 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 27 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

8. točka dnevnega reda:

- **Predlog razširitve parlamentarne preiskave o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu**

Predlog pobude, ki jo je vložila skupina državnih svetnikov prvopodpisani Mitja Bervar so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti 20.2.2013 in na klop.

Pobudo je obravnavala Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance. Poročilo komisije so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti 26.2.2013 in na klop.

Prav tako so po elektronski pošti 26.2.2013 in na klop prejeli potek dogodkov v zvezi s parlamentarno preiskavo.

Predlog sklepa Državnega sveta so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti 26.2.2013 in na klop.

Amandma Interesne skupine kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev k predlogu sklepa Državnega sveta so državne svetnice in svetniki prejeli na klop.

Predlagatelj pobude Mitja Bervar je podal kratko obrazložitev.

Poročevalec Komisije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance dr. Janvit Golob je pojasnil stališče komisije.

V razpravi so sodelovali: mag. Dušan Semolič, dr. Zoran Božič, Drago Ščernjavič, Franc Kangler in Branko Šumenjak.

Predsednik je dal na glasovanje amandma Interesne skupine kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev k predlogu sklepa:

AMANDMA

V 3. točki predloga sklepa se pred piko doda »in ga pooblašča za usklajevanje besedila s predlagateljem in Preiskovalno komisijo o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu«.

* * *

Za poročevalko je bila določena Bojana Potočan.

Predlagan amandma je bil sprejet (28 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 26 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

Predsednik je dal na glasovanje predlog sklepa skupaj s sprejetim amandmajem:

Državni svet Republike Slovenije je na 4. seji 27. 2. 2013, na podlagi 67. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) ob obravnavi pobude kolegija Državnega sveta, sprejel naslednji

S K L E P

1. Državni svet na Državni zbor naslavlja pobudo, da se razširi in dopolni parlamentarna preiskava o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu, ki jo je Državni zbor odredil na 10. redni seji.

a. V odrejeni parlamentarni preiskavi se 8. točka spremeni tako, da glasi:

»8.

ugotovi, kdo so bile osebe, ki so bile pristojne oziroma so odobravale kredite in bančne garancije iz 2., 3., 4., in 5. točke te zahteve; Parlamentarna preiskava naj ugotovi vloge in odgovornost članov uprav, nadzornih svetov in ostalih oseb pri odobravanju teh kreditov; ugotovi naj tudi vlogo in odgovornost večinskega lastnika (države oziroma aktualne vlade oziroma njenih predstavnikov) pri odobravanju kreditov in bančnih garancij iz 2., 3., 4., in 5. točke te zahteve ter ali je s strani Vlade Republike Slovenije kot predstavnika večinskega lastnika prišlo do opustitev dolžne poklicne skrbnosti pri upravljanju s kapitalskimi naložbami Republike Slovenije v bankah v večinski državni lasti (neposredni in posredni) oziroma ali je Vlada kot predstavnik večinskega lastnika, oziroma njeni predstavniki v nadzornih organih bank v večinski državni lasti, pravočasno ukrepala, da do kreditov in bančnih garancij garancije iz 2., 3., 4., in 5. točke te zahteve ne bi prihajalo ali pa je morebitno takšno poslovno politiko dopuščala; Parlamentarna preiskava naj ugotovi tudi, ali obstaja sum da je katerakoli oseba, ki je bila vpletena v financiranje oziroma odobravanje kreditov ter bančnih garancij iz 2., 3., 4., in 5. točke te zahteve, pridobila kakršnokoli premoženjsko ali nepremoženjsko korist.«

b. Doda se 11. točko, ki se glasi:

»11.

ugotovi, ali je prišlo do spornega kreditiranja in izdaje bančnih garancij 2., 3., 4., in 5. točke te zahteve zaradi političnih dogovorov, ugotovi, kdo od nosilcev javnih funkcij in v kakšni vlogi ter s kakšnim interesom in čigavo vednostjo naj bi bil domnevno vpleten v dodeljevanje zgoraj navedenih kreditov in bančnih garancij ter ugotovi politično odgovornost nosilcev javnih funkcij zaradi suma vpletenosti v dodeljevanje zgoraj navedenih kreditov in bančnih garancij.«

c. O okviru »Namen parlamentarne preiskave je:« se besedilo dopolni z novo 7. točko, ki se glasi:

»Zagotovo je del slabih posojil mogoče pripisati finančni in gospodarski krizi, ni pa moč omenjenim razlogom pripisati vseh. V času visoke kreditne aktivnosti so banke upravljanju tveganj posvečale premalo pozornosti in niso financirale projektov izključno na osnovi ekonomske upravičenosti. Zato naj se ugotovi odgovornost uprav bank glede časa in načina ukrepanja v zvezi s slabimi posojili. Posebej je treba ugotoviti tudi, kaj so v konkretnih zadevah počeli nadzorni organi bank oziroma ali so vedeli za taka slaba posojila in jih celo odobravali.

Predvsem je potrebno ugotavljati politično odgovornost.

Lastniška struktura bank zahteva, da država prevzame odgovornost za javno oziroma državno premoženje, ki ga predstavljajo lastniški deleži v bankah v pretežni državni lasti. Država mora ravnati kot aktivna upravljavka državnega premoženja, kar pomeni, da ima dolžnost, da s temi strateškimi naložbami upravlja v smeri ohranjanja in povečevanja vrednosti državne lastnine, to pa pomeni, da mora od bank zahtevati boljše obvladovanje tveganj pri kreditni aktivnosti. To so minimalne zahteve za zaščito javnega premoženja in denarja davkoplačevalcev in sodijo k odgovornosti oblasti. Še posebej zato, ker je treba odkriti tudi navezave med politikami, bančniki, menedžerji in lastniki v gospodarstvu, torej navezave, o katerih se javno tudi govori. Ugotavljati je treba torej tudi politično

odgovornost za to, da so banke odobravale oz. podeljevale t. i. tajkunska in podobna slaba posojila s slabimi zavarovanji ali popolnoma brez zavarovanj.

Subjektivna, torej osebna odgovornost tistih, ki so ta dejanja v bankah zakrivali, je stvar postopkov organov odkrivanja in pregona, teža in vrsta kršitev pa nedvoumno zahtevata tudi politično in objektivno odgovornost nosilcev javnih funkcij, ki so jim bila ta dejanja bodisi v interesu, bodisi bi jih morali preprečevati.

Parlamentarna preiskava za ugotavljanje politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij zaradi suma, da so bili vpleteni v financiranje spornih menedžerskih prevzemov gospodarskih družb Istrabenz, holdinška družba, d.d. in Pivovarna Laško d.d. s strani bank oziroma kreditnih institucij v pretežni državni lasti (kreditne institucije znotraj NLB Skupine in NKBM d. d), in sicer tako, da naj bi zlorabili svoj politični vpliv za dodeljevanje posojil članom poslovnih organov navedenih gospodarskih družb in z njimi povezanih pravnih in fizičnih oseb (t. i. slamnatih podjetij, finančnih holdingov, ipd.) za odkup večinskega ali pretežnega deleža gospodarske družbe, ki so jo vodili oziroma jo vodijo in za ugotavljanje politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij zaradi domnevno pomanjkljive oziroma neustrezne zakonodaje s področja prevzemov, ki je dopuščala omenjene sporne menedžerske prevzeme (odrejena 25. 5. 2009 v mandatu Državnega zbora 2008 - 2011), je zaradi predčasnega zaključka mandata Državnega zbora zaključila preiskavo zgolj v dveh točkah in sprejela Vmesno poročilo, ki ga je sprejel tudi Državni zbor.

Preiskovalna komisija je nesporno ugotovila odgovornost nosilcev javnih funkcij za pomanjkljivo izvrševanje veljavne zakonodaje, preložitve uveljavitve sprememb bančne regulative in zamik poostitve izvajanja bančnega nadzora, s čimer so bili omogočeni t. i. tajkunski prevzemi podjetij. Kot ugotavlja recenzent poročila preiskovalne komisije Jože P. Damijan, je za razmah menedžerskih prevzemov v zadevnem obdobju predvsem ključno dvoje: a) nespoštovanje prevzemne zakonodaje in b) lahkomišelnost odobravanje kreditov za prevzeme s strani bank, na podlagi zastave ne dovolj kvalitetnih sredstev, ki je bilo omogočeno tudi s tem, da s strani Vlade bančna regulativa v ključnem delu ni bila pravočasno uveljavljena oziroma šele z enoletnim zamikom. Prav tako Banka Slovenije ni pravočasno zaostrila pogojev za kreditna zavarovanja.

Kje torej poleg pomanjkljive (prepozne) zakonodaje in nezadostnega ukrepanja regulatorjev še leži krivda za menedžerske prevzeme?

Spomnimo se, da je v enem izmed bolj odkritih pogovorov o ozadju menedžerskega prevzema Merkurja, d. d. bivši predsednik uprave Bine Kordež za medije priznal, da so menedžerji želeli izkoristiti priložnost, a je hkrati opozoril, da so imeli tudi blagoslov politike, ki jih je k temu spodbujala: »Spodbuda je bila, da to naredimo, tako od države kot od bank. Država je dala denar, da smo kupili, s strani državnih bank, država je prodala delnice, država nam je dala vse blagoslove, da smo pravilno in korektno izpeljali. Čez eno leto je pa zahtevala ta denar nazaj, in to ni bilo izvedljivo. Na žalost smo potem reševali skupaj z bankami tako, kot smo, vendar zaradi situacije se ni razrešilo.« Spomnimo se lahko tudi izjav Aleksandra Svetelška, bivšega predsednika Združenja Manager, da so tajkune ustvarile tudi banke in da bi bilo potrebno banke vprašati, zakaj so financirale določene prevzeme.

Ne nazadnje je tudi guverner Banke Slovenije na preiskovalni komisiji ugotavljal, da so bile pri financiranju menedžerskih prevzemov zelo agresivne predvsem banke v pretežni

državni lasti, vendar pa bi bilo o vzrokih za tako politiko treba vprašati uprave in nadzornike bank. Spomnil je, da so banke v letih med 2006 in 2008 občutno povečale kreditiranje gospodarstva in tako kot drugod po svetu ustvarjale posojilni balon.

Slovenski bančni sistem naj bi po nekaterih navedbah v treh letih (od 2006 do 2009) skupaj odobril za več milijard evrov posojil (garancij) za okoli 200 menedžerskih prevzemov podjetij. Po pričevanju guvernerja Banke Slovenije Marka Kranjca je bilo tovrstnih kreditov "v letu 2006 pri bankah 1,8 milijarde evrov kreditov (v letu 2004 in 2005 jih je bilo manj), v letu 2007 2,6 milijarde evrov, do decembra leta 2008 1,7 milijarde evrov (razlog zmanjšanja v delnem poplačilu kreditov tudi z zaplembo zastavljenih vrednostnih papirjev) in marca 2009 1,6 milijarde evrov.". Večina kreditov je bila kratkoročnih, kar se je kasneje izkazalo kot usodno za spodletele t. i. tajkunske prevzeme. Ta posojila so bila zavarovana večinoma z vrednostnimi papirji, pri čemer se je vrednost osrednjega indeksa Ljubljanske borze v času od konca 2007 do leta 2009 znižala kar za 70 % ali več, kar je imelo resne posledice za kakovost teh zavarovanj. Nekatera posojila pa so bila zavarovana zgolj s t. i. dobrim imenom (»good will«). Naj spomnimo na javno izjavo Bineta Kordeža konec leta 2007, da je kredite za menedžerski prevzem Merkurja, d.d. dobil na lastno »dobro ime«.

Preiskava o odgovornosti lastnikov bank za slab nadzor nad poslovanjem bank in morebitno vpletanje v dodeljevanje posojil pa torej ni bila opravljena. V zvezi s tem je preiskovalna komisija podala splošno ugotovitev: "Skozi vse obdobje prevzemov je opaziti tudi različne politično-prijateljske povezave, ki so omogočale posamezna dejanja in aktivnosti, ki sicer ne bi bile izvedljive". Zato je treba ugotoviti tudi odgovornost lastnikov bank. Po besedah guvernerja Banke Slovenije nadzorniki v največjih slovenskih bankah niso bili kompetentni, nastavljala jih je politika in odločali so po njenih navodilih. Ta ni želela ukrepati, čeprav naj bi Banka Slovenije Vlado večkrat opomnila o tveganem ravnanju obeh največjih slovenskih bank v večinski državni lasti. Zato je tudi guverner Banke Slovenije dopuščal možnost, da so bila nekatera posojila odobrena na politični ali prijateljski podlagi.

Glede na to, da imajo večino t.i. slabih naložb banke v pretežni državni lasti, ki so imele prevladujoč tržni delež oz. so obvladovale polovico tržnega deleža v državi, bi bilo smiselno, da se preiskava nadaljuje tudi v tem mandatu, in sicer smiselno v podobnem obsegu, kot ga določa Zakon o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank.

Predvsem je potrebno ugotoviti, ali je do t.i. slabih naložb prišlo tudi zaradi političnih dogovorov oz. so jih politične razmere v državi omogočale ali celo spodbujale, ali so pri tem sodelovali nosilci javnih funkcij, ki so imeli kakršnokoli premoženjsko ali nepremoženjsko korist ter ugotoviti njihovo politično odgovornost.

V kolikor se v preiskavi pojavi sum ali ugotovi, da so nosilci javnih funkcij od teh poslov imeli premoženjsko ali nepremoženjsko korist, ki terja civilno ali kazensko odgovornost, naj se dokumenti predajo pristojnim državnim organom.«

2. V kolikor Državni zbor odreja parlamentarno preiskavo o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu razširi s predlogom Državnega sveta, le ta odstopa od svoje zahteve o odreditvi parlamentarne preiskave št. 020-01/12-32 z dne 23.11.2012.
3. Državni svet za svojega predstavnika pri obravnavi pobude v Državnem zboru določa predsednika Državnega sveta Mitjo Bervarja in ga pooblašča za usklajevanje besedila s

predlagateljem in Preiskovalno komisijo o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu.

Obrazložitev:

Državni svet Republike Slovenije je na 50. seji 23.11.2012, na podlagi pete alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Ur.l. RS, št. 33/91, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04 in 68/06) sprejel zahtevo, da naj Državni zbor Republike Slovenije v skladu s 93. členom Ustave Republike Slovenije, 1. členom Zakona o parlamentarni preiskavi (Uradni list RS, št. 63/93, 63/94-KZ (70/1994 popr.) in 55/11 Odl.US) in 1. členom Poslovnika o parlamentarni preiskavi (Uradni list RS, št. 63/93, 33/03 in 55/11- Odl.US) odredi parlamentarno preiskavo za ugotavljanje politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij zaradi suma vpletenosti v dodeljevanje t. i. slabih posojil bank oziroma kreditnih institucij v pretežni državni lasti (kreditne institucije znotraj NLB Skupine in NKBM d.d.) oziroma zaradi suma, da so zlorabili svoj politični vpliv, da so bila t. i. slaba posojila dodeljena ali pa so bila dodeljena z njihovo vednostjo in za ugotavljanje politične odgovornosti za opustitev dolžne skrbnosti pri upravljanju s kapitalskimi naložbami Republike Slovenije v NLB Skupini in NKBM d.d. in nadzoru nad njunim poslovanjem. Zahteval je nadaljevanje parlamentarne preiskave, ki je bila uvedena v mandatu Državnega zbora 2008 – 2011, vendar zaradi predčasnega prenehanja mandata ni bila v celoti zaključena.

Ker je Državni zbor že odredil parlamentarno preiskavo, ki se je vsebinsko pokriva z zahtevo Državnega sveta, vendar je njen obseg širši, Državni svet na Državni zbor naslavlja pobudo, da Državni zbor svojo zahtevo razširi in dopolni s poudarki zahteve Državnega sveta. V kolikor bo Državni zbor že odrejeno parlamentarno preiskavo razširil in dopolnil s pobudo Državnega sveta, slednji odstopa od svoje že vložene zahteve.

V zahtevi Državnega sveta je poudarjeno ugotavljanje vloge politike in nosilcev javnih funkcij pri dodeljevanju t.i. slabih posojil ter ugotavljanje politične odgovornosti teh oseb zaradi suma vpletenosti v dodeljevanje t.i. slabih posojil oziroma suma, da so zlorabili svoj politični vpliv da so bila t.i. slaba posojila dodeljena ali pa so bila dodeljena z njihovo vednostjo, kar v odrejani parlamentarni preiskavi Državnega zbora ni poudarjeno. Prav tako se odrejena parlamentarna preiskava nanaša le na ugotavljanje morebitnih premoženjske koristi, ki naj bi jo nosilci javnih funkcij imeli od dodeljevanja t.i. slabih posojil, vendar pa naj parlamentarna preiskava ugotovi tudi ali ni morda prišlo do, v vsakdanjem življenju pogostejše, nepremoženjske koristi v obliki protiuslug (npr. zaposlovanje družinskih članov, podpiranje projektov, ki so jih vodili, ...).

Državni zbor je iz odrejene parlamentarne preiskave izločil ugotavljanje odgovornosti podeljevanje t.i. slabih posojil v bankah NLB d.d. in Nova KBM d.d. v obdobju od 1.1.2005 do 1.1.2010, na katerega se nanaša zahteva Državnega sveta, zato slednji predlaga, da jo s tem obdobjem ponovno razširi.

Naloga preiskovalne komisije naj bo tudi, da ugotovi vlogo, ki so jo nosilci javnih funkcij in politika nasploh odigrali pri omogočanju dodeljevanja t.i. slabih posojil, slabega opravljanja nadzornih nalog v bankah v precejšnji državni lasti in v kolikšni meri so taka dejanja pripeljala do današnjega stanja slovenskega bančnega sistema ter posledično trenutnih gospodarskih razmer. Torej, ali je država (njeni predstavniki oz. nosilci javnih funkcij) kot večinska lastnica ravnala kot dober gospodar, z vso dolžno poklicno skrbnostjo, pri upravljanju s svojimi kapitalskimi naložbami ter pri sprejemanju in izvajanju predpisov, ki urejajo področje bančništva. V kolikor preiskovalna komisija ugotovi, da delo predstavnikov države ni bilo opravljeno z vso dolžno skrbnostjo, naj ugotovi, zakaj temu ni bilo tako, ter ali obstaja politična odgovornost nosilcev javnih funkcij za

nastale razmere. V kolikor ugotovi sum odškodninske ali kazenske odgovornosti, pa naj dokumentacijo preda pristojnim organom.

Predlog sklepa skupaj s sprejetim amandmajem je bil sprejet (28 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 25 jih je glasovalo za, 1 pa je bil proti).

9. točka dnevnega reda:

- **Predlog sklepa o spremembah in dopolnitvah Sklepa o nalogah komisij Državnega sveta Republike Slovenije**

Predlog sklepa so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem 20.2.2013 in na klop.

Predlog sklepa je pripravljen na podlagi razprave o Zapisniku 2. redne seje Državnega sveta na 3. seji Državnega sveta dne 23. 1. 2013 (natančneje: o 3. točki dnevnega reda 2. seje), Stališča Interesne skupine delodajalcev k predlogu sklepa o nalogah komisij Državnega sveta Republike Slovenije z dne 19. 12. 2012, dogovora o širitvi področij dela komisije na 1. seji Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide (4. točka: Dogovor o načinu dela komisije) z dne 9. 1. 2013 ter predlogov državnega svetnika Igorja Antauerja. Predlog sklepa so obravnavale interesne skupine.

Predsednik je dal na glasovanje predlog sklepa:

Na podlagi tretjega in četrtega odstavka 45. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo in 95/09 – odl. US) je Državni svet Republike Slovenije na 4. seji, dne 27. 2. 2013, sprejel

S K L E P

o spremembah in dopolnitvah Sklepa o nalogah komisij Državnega sveta Republike Slovenije

I.

Pod točko I. Sklepa o nalogah komisij Državnega sveta Republike Slovenije (Uradni list RS št. 103/2012) se 3. točka spremeni in dopolni tako, da se glasi:

»3. Komisija Državnega sveta Republike Slovenije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance

Komisija Državnega sveta Republike Slovenije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance obravnava predloge zakonov in druge akte, ki se nanašajo na:

- področje ekonomskega sistema in slovenskega notranjega trga,
- položaj in razvoj posameznih področij gospodarstva,
- ekonomski položaj in problematika malega gospodarstva in turizma,
- razvoj in druga problematika gostinstva in obrti,
- spremljanje razvoja turizma in njegove promocije,
- področje javnih financ, monetarne politike in davčnega sistema,
- internacionalizacija slovenskega gospodarstva.

Komisija obravnava pobude in vprašanja članov Državnega sveta v zvezi z zadevami, ki jih obravnava ter druge zadeve, za katere jo pooblasti Državni svet. Komisija pripravlja predloge zahtev in mnenj v zvezi z zakoni in drugimi akti, ki se nanašajo na zadeve, ki jih obravnava.«

4. točka se spremeni in dopolni tako, da se glasi:

»4. Komisija Državnega sveta Republike Slovenije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide obravnava predloge zakonov in druge akte, ki se nanašajo na naslednja področja:

- socialno varstvo in zavarovanje,
- zdravstveno varstvo in zavarovanje,
- pokojninsko in invalidsko zavarovanje,
- trg dela, delovna razmerja, socialno sporazumevanje in kolektivno dogovarjanje,
- varnost in zdravje pri delu,
- varstvo invalidov,
- varstvo otrok in družine.

Komisija obravnava pobude in vprašanja članov Državnega sveta v zvezi z zadevami, ki jih obravnava ter druge zadeve, za katere jo pooblasti Državni svet. Komisija pripravlja predloge zahtev in mnenj v zvezi z zakoni in drugimi akti, ki se nanašajo na zadeve, ki jih obravnava.«

II.

Ta sklep začne veljati z dnem sprejema na seji Državnega sveta.

Predlog sklepa je bil sprejet (25 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 28 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

- - -

Predsednik je zaključil 4. sejo Državnega sveta Republike Slovenije in se svetnicam in svetnikom ter vabljenim zahvalil za razpravo in sodelovanje.

Marjan Maučec, mag. posl. ved
sekretar

Mitja Bervar
predsednik